

Anekdoter eller historier på Sväsjö- mål...

Nedskrivna efter urval ur dels: Karl- Erik Forslunds bok ' Med Dalälven från källorna till havet',
dels ur 'Samlade Dalahistorier' av Rune Lindström, och även från 'Landsmålsarkivet' i Uppsala.

Följande är nedskrivna på det skrivsätt som vi använder idag i vårt cirkelarbete och kan kanske vid något tillfälle inte ge historien sin rätta poäng.
Men ändå: Håll till godo! Flera historier vittnar om svärdsjöbornas förmåga till kvicka svar.

* En resande färdades den 2½ mil långa 'skjutshållet' mellan Falun och Svärdsjö och yttrade:

1.

- Det var hiskligt hvad er väg är smal här.

- Tyttjônn hânn att ânn ä lång nog då? - var skjutskarlens motfråga.

* En svärdsjöbonde kom körande till Falun och mötte borgmästaren, som frågade:

- Har du kört sjön?

- Nää, ja ha fôll tjört hesstn. (Ällô,- Nää, då rår nog innt hesstn mä, svârâ sväsjôboon.)

- B. -Är du dum – begriper du inte att jag menar – ligger sjön?

- Boon – Jaa, stogânn, sô syntôss hânn fôll änndâ hit.

- B – Vet du inte hut – jag är borgmästaren!

- Boon – Dä va fôll innt nå tä vâra – ja betalôr kânntannt ja! (Borga = ta på kredit)

* En landshövding på slädfärd åkte ifatt en rad timmerkörare som inte körde ur vägen. Han röt åt den närmaste, men fick till svar:

- Tjyss mäg i- - -!

En tid efteråt stod karln på torget i Falun. Då kom landshövdingen i full ordensskrud från en middag och mindes timmerköraren.

Han slog sig i samspråk och erinrade timmerköraren om hans fula uppmaning – och fick till svar:

- Ja, utlôvâ hä stâr, männ innt ha du behöfft jö dä sô fin fô dä innt.

2.

Forts. svärdsjöhistorier:

* En handlande Vallin i Falun, som alltid ville skoja med folk, sporde en svärdsjökarl hur dom gjorde i hans socken när dom begrov en människa?

- Jo, vi läggönn på b̄ara, å sô sjungô vi. Hu jö n̄ då?

V. – Vi har inte nå skoj för oss inte.

Svärdsjökarln - Jasså, ni jö n̄ jussômm när vi drar borrt enn gammôl kamm̄p, då drar vi, männ vi tigô.

* Vid Lallarvs- Björn, ett kafé i slutet av Svärdsjögatan i Falun, togs alltid sista färdknäppen före hemresan.

En gubbe som lämnade hästen obunden därutanför, fick ovetv av en polis när han kom ut och svarade:

- Håå, skull ja ha täjji m̄ara m̄a m̄ag inn då?

(Eller. Polisen gick in och frågade) – Är det du som har satt ifrån dig hästen här ute? Och fick till svar:

- Håå, jösstanäss, sattänn? Nog stog ånn nä ja jekk ifrån ånn.

* En svärdsjökarl kan nog vara lite ´ ´sufrän å tjävr̄u´ (morsk – näsvis) och se ned på grannsocknens folk.

En präst på hitresa för första gången, frågade sin skjutspojke om han inte kunde säga någon rolighet och ge prov på deras kända kvickhet, Men pojken svarade:

- Nää, ja bor fô närâ Sônnbôrns rå.

Sen åkte de förbi en avtagsväg, där det stod en vägvisare, och då frågade prästen vad de kallar en slik en. Ni har ju namn på allting.

- Jo, dänn dä källô vi fô präst, sa pojken.

- Varför det då, sporde prästen?

- Jo, fô hân visô anndô väjjin, männ hân gâr innt själv.

Sen teg prästen.

* En variant av ovanstående:

En svärdsjöbonde var en gång bjuden på ett kalas i grannsocknen Sundborn. En av de andra gästerna tänker göra sig lustig på den utsocknes gästens bekostnad över svärdsjöbornas berömda slagfärdighet:

- Säg nå kvikkt du sômm ä frân Sväsjo.

- Innt kann ja säg nå kvikkt innt, - ja bo fô närâ Sônnbôrns rå, (gräns) svârâ sväsjo kâr.

Forts. svärdsjöhistorier:

3.

* En annan prästman, här såsom provpredikant före 1870 års restuarering, anmärkte i retsam ton på kyrkans usla tillstånd – En gubbe svarade:
- Åja, männ fô enn gång kann ho föll dugâ.

* Kallade man en sockenbo vid hans öknamn, fick man igen.

Ett bodbiträde i Falun sa:

- Ja tror då ha kommit kråkor tå sta´n – och svaret kom tvärt:

- Där åtl~~n~~ är, där samm~~l~~ôss krå~~k~~on.

* En svärdsjöbonde hade mött en resande med hästskjuts i Falun för att köra honom till hemsocknen.

Båda satt tysta mycket länge. Efter ett par timmar tycker främlingen att han bör säga något

- Det är en bra nog lång väg det här.

Varpå svärdsjöbonden genast replikerar:

-Jaa, männ vo ånn stäkkugârô, sô rä~~k~~kt ånn innt framm, du.

* Sågverkspatron: - Ja, låt nu se att inspektorn sätter tumskruv på svärdsjöbönderna, så att vi kommer åt deras skog

Skogsinspektorn: - Nä, då kan inte tusan få bukt mä svärdsjöbönderna. För om Vår Herre ger dom ett hårt år, så äter de sill, di jäklarna

* Det fanns på sin tid i Svärdsjö en snickare som hette August och som hade en gammal rikthyvel med fyrkantkutter. I denna rikt råkade August mista ett finger på ena handen. Men trots den stora skadan så hade han ändå lust att försöka leta rätt på fingerstumpen.

Han står på knä i spånhögen och letar, men det finns ingen stump där.

August reser sig sakta, och mellan hans glesa tänder sprutar en snusstråle ut som hamnar i spånhögen

Med ett leende på sina läppar säger han:

-Hur i h – e kann ja vâ sô dumm å letâ, då vart ju spån åv fingôstumm~~p~~ôn m~~ä~~ fô tusan!

* En orsagubbe körde med sitt slipstenslass genom svärdsjöbygden och ämnade sig nedåt Falun och vikabygden, varför han frågade en svärdsjöbonde om Runn låg.

- Jaa, hânn liggô nog, fô ômm hânn st~~o~~g, sô syntôss hânn nog änndâ hittan.

4.

Forts. svärdsjöhistorier

* Det hände för några år sedan, att några gubbar var sysselsatta med vägarbete en bit från Svärdsjö kyrka. Ett bättre likfölje med många vagnar drar förbi.

En av gubbarna utbrister:

- Sô fin sjuss hân n få tã tjörrgårn! Jojo männ! – Unndrô rômm vi få åkâ sô fint enn gång nä vi bi d^öâ?

En man med något gnällig röst upphov sin stämma:

- Å h faen! Vi få nog g^å.

* Janpers Hans, en bengthedskarl med många barn och dålig bostad, står en kall vinterdag i samspråk med en granne, varvid denne frågar om det är kallt hemma hos Hans?

Denne svarar: - Kållt, sa du, dâ va dâ sammâ sômm ômm ja ellâ i h^{ag}ânn, å hadd ijänn grⁱⁿna.

* Resonemang mellan två svärdsjökarlar:

- Ha du vâri go å sju^ti nônn älj i dinâ d^{ar} dâ

-Jo^o, enn gång, nä ja va ut å sj^öt h^{ar}â, sô fälld ja enn.

- Ja, männ, vâ äljinn l^övlinn d^å?

- N^ää, dâ vannt h^{ar}ânn hällô.

* Det var i bilismens barndom, då bilarna måste startas med vev. Gamle Lundkvist i Borgärdet står och tittar på när slaktar Lindkvist skall starta sin bil.

Forden är vrång och slaktaren får veva för brinnande livet, varvid gamle Lundkvist utbrister:

- Skä du långt, du, ättôsômm du drar ôpp fj^ädra sô myttjy?

* Svens Jan Pärsa kom till Falu lasarett för någon krämpa.

Efter någon tid fick han besök av en annan svärdsjökarl.

För att samtalet skall komma igång, säger han:

- Ja tror du ha vurti bl^{ek} senn du kâmm hittan, Jan.

- Hu tyttjô du enn skä kunn bi nâ anâ änn bl^{ek} h^{an}nn, nä enn skä håll på å tvätt sä fô vâ m^öro.

Forts. svärdsjöhistorier.

5.

* En svärdsjögumma, som var känd för sin rappa tunga, får besök av en grannflicka som omtalar för henne att en känd man i byn har tagit livet av sig.

När flickan beklagar händelsen utbrister gumman:

-Ja, ja tyttjô dä ä bra nå fôlk få jörâ sômm dômm vill.

* En frälsningssoldat kommer till 'Utter- Jânis Anndôss' i Änga, Linghed för att sälja 'Stridsropet', och börjar med att beklaga sig över det dåliga väglaget.

'Utter – Jânis Anndôss' svarar då:

-Dä ä sô dä pussutt, sjivis, flättjitâls på lådigän. (Det är så där 'pussut, till och från, här och där på våren)

* Drängen kommer som vanligt in för att äta frukost och maten bestod för det mesta av sill och potatis. Så även nu.

Bondmoran hade för dagen stekt sillen i smörpapper för att göra det lite festligare, trodde hon.

Efter att en stund beskådat sillen på tallriken utbrister drängen:

- Ja du, ja tjännô ållt ijänn dä fasst du ha fått stärrkkragân påddä.

Litô mer från Fösslunnsboka!

* Enn sjävikâr, (rova), mött enn sväsjökhâr å sa:

- Ja ha sitt sysstô di idâ, ho sått på enn åkôren.

- Ho sått fôll å gnâvlâ på e rova då-å, tykkt sväsjökhâr.

* Iblann kunnô händdâ att ävôn sväsjöbôna kunn skôjjâ enn hel del mä vârån sômm nä

Ôrr- Mor, Jök- Mor å Uv- Jan enn gång kâmm tåhopâ å då Ôrr- Mor sa:

- Nu bjôr fôll stykkt vâr, nä styggfuglann sammlâss å kâmmi framm på byggda.

* Brassk- Anndôss tog värvning å fekk 'Uttôr' tä solldatnammn, å då sa enn gubbô:

- No ha ånn hävi bra sjinn fôr, männ nu fân ånnå bättô.

* Dubbôl- Jan å Spik- Errkär va utâ å fisskâ. Spik- Errkär frågâ?

- Få du myttjy fissk?

- Nää, barô nå småpinnâr, svârâ Dubbôl- Jan.

- Dä gâ fôll å dubbôl ihop dômm, mennt Spik- Errkär.

- Dä skä vâ mä spik då, sa Dubbôl- Jan.

* Spik- Errkär bjö Dubbôl- Jan u flasskâ si. Dubbôl- Jan grinâ illâ.

- Vanntô dubbôlrenâ? frågâ Spik- Errkär.

- Nää, jämmôligän, ja tro fantammä att dä va spikôlljâ, sa Dubbôl- Jan.

* Hännô kâmmô e rammsâ på nårâ 'spenammn' på olikâ byâr:

- Össtasjô spaâ - Lômse kôrrvann - Isôl gålltann - Bôs suggon - Hillôsbo slârrvann - Bô vârrjann å Bängse hârrann.

* Ett sk. ordstäv:

- Dä vo fôll enn bra affär dä här, barô enn fekk vâ i fre, sa tjuvôn nä polisn kâmm å togânn.

Från ett utdrag från Landsmålsarkivet kommer några 'svärdsjökvickheter'

(Här nedan så har jag skrivit in stavningar enl.förlagan, för att i viss mån hänvisa till den tid som historien kan ha skrivits, men gör också ett försök att inom () parentes, skriva på mål så långt jag kan enl . vårt sätt att skriva idag.
En del historier kan i viss mån vara likartade med redan tidigare skrivna, dock nu med en litet annan formulering.)

Några bärgsmän från Falun promenerade en gång utom staden och mötte en hop svärdsjöbönder med kollass.

Vägen var trång, så bärgsmansgubbarne måste stanna medan 'kolraden' passerade. Otåligt utbrast en av dem:

-Det var fan hvad kråkor det är ute idag!

En som just körde förbi, förklarade:

- Kråkôn vill hållås där asö ä. (Kråkonn vill hållås där asö ä).

* Andersjörs Anders i Tofta (duktig på kvickheter) 'va föll en sôm kunnä dä, å ättö hän, härmö dôm myttjy roolet'

(va föll enn sômm kunnâ dä, å ättô hân, hârmô dômm myttjy rolett).

En prest och en kronofogde mötte en gång Anders.

Presten, som på afstånd kände igen honom, uppmanade kronofogden att säga någonting till honom.

Just som de körde förbi, utbrast kronofogden:

-Hur står det till i helvetet nu?

- Dä sjuör å kokö mä ällöm flit, dôm väntö bå prästär å fugda dit, svarar Anders.

-(Dä sjudô å kokô mä ällômm flit, dômm vänntô bå prässtär å fuggdô dit).

(Att observera är att Tofta- målet har en dragning mot Falun och Sundborn och kan därför skilja mot övriga Svärdsjö, främst vad gäller â och ô)

* Prosten E. i Falun mötte en gång en lång 'kolrad' af svärdsjökarlar, hvilka icke körde ur vägen för honom, utan han fick sitta i snödrifvan ock vänta medan de körde förbi.

Otålig härunder grälade han högt på bönderna. Sist kom Andersjörs Anders, ock han hade då vett att hålla af vägen, så att prosten äntligen slapp fram. Prosten ville därför säga något vänligt åt bonden:

- Hur mår Er hederlige prost A. nu?

- Jo, takkö som frögör, hän ä föll int utä å förör oojun ättö vägan hän int

- (Jo, takkô sômm frâgô, hân ä föll innt utä å för ojud ättô vägann hân innt).

8.

Forts. svärdsjöhistorier

* En svärdsjöfinne kom en gång in på ett brukskontor för att få sin forsedel.

Förvaltaren som, troligen till följd af sin rund figur, hade fått öknamnet 'Klimpen', ropade då han hörde att bonden var från Vällinbäck:

-Välling, välling, äter ni blott välling där?

- Näj, ta vi åt butten, få vi föll klympär å. (- Nä, ta vi åt bôtt_n, få vi föll klimmpâr m_ä).

* Den nye pastorsadjunkten i Svärdsjö mötte en något öfverlastad svärdsjökarl ock ropade åt honom:

- Hvad är du för en?

- Ja, vâ ä du för en då, svarade svärdsjökarln. (- Ja, vâ ä du fô enn då? - alt. - Åkkôn ä du då?).

- Jag har gått igenom svenska akademien, jag, sade presten.

- Ja, ja ha gått ikring ön ja; dä ä längö dä, sade sväsjökarln. (- Ja, ja ha gått runnt öa ja, å dä ä längô dä).

* Några leksandsbönder mötte en svärdsjögumma på Svärdsjön en kall vintermorgon. En af dem utropade:

- Skä vi byt änskär, gumma?

- Nä, ja ha int stuli minä ja int. (N_ää, ja ha innt stuli minä ja innt).

- Ökkä älveti äll, ha ja stuli minä ja då?

- Dä ha ja ällri sakt. (D_ä ha ja ällri sakkt).

*En svärdsjöbonde, som körde ett stort, mycket magert sto, tillfrågades af en handlande:

- Hvad kostar skutan?

Bonden lyfte på stoets svans ock svarade:

-Kryp in i kajuta å fråg sjeppän, få du vetâ vä skuta köstö. (- Kryp inn i kajuta å fråg sjeppâr_n, sô få du vetâ vä skuta kôsstô).

* Samme person tillfrågades af en handlande, om han kört Varpan?

- Nä, ja ha föll tjöt mära. (n_ä, ja ha föll tjört m_ära).

- Jag menar jag, om du har kört på sjön, så att du såg om han låg.

-Ha´n stått på ännä, så ha´n föll synäs ännä hittän. (H_{an} stått på ännâ, sô h_{an} föll syns ännâ hittan).

Förargad anmärkte handlanden:

- Jag tror hästen räknar (går mycket sakta) för dig?

- Ja, kunn ön sö bra skrivä å, så kunn ön bi handilsman i ditt ställö. (J_a, kunnânn skrīvâ bra m_ä, sô kunnânn bi hanndillsmann i ställô fô d_{äg}).

En herre kom resande från Falun till Svärdsjö ock upphann på vägen tvänne svärdsjöbönder.

De ville ej köra ur vägen för honom, ock då han uppmanade dem att göra det svarade en:

-Tjyss mä i ässölö. (tjyss mä i årslö).

Den resande körde förbi på sidan om vägen.

Vid B:s gästgifvargård upphunno de honom. Han sade då till den ene:

- Var det du som bad mig kyssa dig i ändan?

- Nää, dä va bro min Pär dä, män han ha ångrä sä nu, sö du slippö. (-Nää, dä va bror minn Pär dä, männ hänn ha ångrä sä nu, sö du slippôr).

* Soldaten Brask var på sin tid en riktig grofhuggare.

Prosten sade vid ett tillfälle till honom:

- Du lär svära ock be så många djäflar som hälst ta dig. Om du fick se en. skulle du bli så rädd, att du aldrig skulle nämna hans namn mera.

Brask- Ha ni sitt mångä ni? (ha ni sitt mångâ, ni).

Prosten- Ja, om du ej slutar upp med ditt syndiga lefverne, så kommer du till helvete.

Brask- Ja kommö föll i la mä storkäran då. (Ja kâmmô föll i lamä stokârann då).

* En annan gång yttrade prosten:

- Det är hårdt, att man skall ha så mycket arbete att dra era själar till himmelen

Brask- Ässä fan! Lik många sôm ni dra dit mä erôm lära, lik mångä skä ja dra dit på e slepdrög.

- (Ä faan! Likâ mångâ sômm ni dra dit mä erôm lärâ, likâ mångä skä ja dra dit på e slepdrôg).

* På ett husförhör tillspordes en soldat:

- Hvad är dagligt bröd?

- Flinthålo spetbullä å e mjuk bröbit öm söndäsmörnan; ja ha'nt fått e flöttmöljâ sen ja kom tä Vintjärn.

(- Stehålä spetbullâr å e mjuk bröbit ômm sönndâsmônân; ja hannt fått e flöttmôljâ senn ja kâmm tä Vinntjärn).

* Länsmannen anmärkte en gång vid vägsyn:

- Vägen är för smal!

En bonde bland de underhållsskyldige frågade då försmädligt:

-Räkkö'n täll på lägna då? (Räkkôn tä på längna då?).

10.

Forts. svärdsjöhistorier

* Då kolkarlarne foro från Falun, sutto vanligen alla i bakersta stigen ock samspråkade.

En gång stannade plötsligt hela raden. Alla skyndade då strax fram till första hästen för att se hvad som var på färde.

En karl låg överlastad framstupa på vägen

- Åkkön ä dä där? frågade alla. (Åkkönn ä dä dä? frågâ âllâ).

- Dä ä länsmann vönn. – Va jö´n dännö då? – Synö väjjin. - Täj, ha ö vurti så nogä nu?

(- Dä ä länsmann vänn. – Vâ jôn dännô då? - Synô väjjinn. – Å kôr, haô vurti sô nogâ nu?

* Köpmannen anmärkte till en bonde från Svärdsjö, som hade bräder att sälja:

- Bräderna är kvistiga.

- Dä moskärö bi snikkän, svarade bonden. (Dä morrskârô bi snikkâr)

* Prostens adjunkt i Svärdsjö var mycket omtyckt.

En dag kom en bonde till prostgården med en ost, som han ville gifva adjunkten.

Denne var ej hemma, men prosten förklarade sig villig att mottaga osten för hans räkning.

Härvid anmärkte prosten:

- Det här var en vacker ost.

- Jaa, ni kan föll få en ni å. (Jaa, ni kann föll få enn ni mä).

- Inte sade jag det för det, svarade prosten.

- Ja vet föll dä ja å, män dä ä älti så, att når dä en fäö få nå, så dryn dä arä.

(-Ja vet föll dä ja, männ dä ä älti så, att nå dä en fäô få nå, sô drynô dä arâ).

En herre, som skjutsades af en svärdsjökarl, lade sig raklång i skrindan.

Då de körde uppför en brant backe ock hans läge därvid blef mycket obekvämt, frågade resanden:

-Hvar är vi nu?

- Vi ä hänn nu, svarade skjutskarlen, hvilket kan betyda: 'Vi har hunnit uppför backen nu'.

De fortsatte, utan att den resandes läge blef bättre, ock han frågade å nyo:

- Hvar är vi nu?

- Vi ä hänn nu.

Förargad utbrast resanden:

- Du sade ju så nyss ock!

- Ja, vi va där då, män vi ä hänn nu. (Ja, vi va dännô dâ, männ vi ä hännô nu).

Ännu mera otålig frågar resanden:

-Räcker den hä backen länge?

- Föll räkkô'n i vönn ti. (Föll räkkônn i vönn t*ï*).

* En grufdräng i Falun red 'Trämärren' (ett straffredskap). Härunder bad han en svärdsjökarl, som stod ock såg på, om en 'tubbus'.

- Näj, toobak ha ja föll int, män noo kan ja je dä en tapp hö åt hästen ällte.

(- Nä, tobakk ha ja föll innt, männ nog kann ja je dä en hötapp åt hesstn ällti).

- Dra åt helvete ock stå inte här ock gapa! sade grufdrängen.

- Töl du int att ja si på dä, så ri e anrdröm gätu! (Töl dunnt att ja s*i* påddä, så r*i*e annrôm gätu).

* En prest, som profpredikade i Svärdsjö kyrka anmärkte:

- Det är skral sång ni har här.

Kyrkvärden svarade:- Dä gå föll änn tä hörä en gång. (dä gå föll tä h*ö*râ enn gång).

Ur gammal bok om Dala- historier från ca 1940- talet.

* En svärdsjökarl kommer in i butiken, där den högfärdige expediten nyss skaffat sig pängsné.

- Vâ sîr du jônôm glasa, frågô sväsjoåkârn?

- För ögonblicket ser jag en åsna.

-Vannt ä hä ja kunn tro, att ä va spejilglas i dômm.

* En svärdsjöbonde kommer en morgon, sedan det snöat duktigt under natten, in till staden med ett vedlass.

Patron Z. står i dörren till sin butik och frågar litet överlägset:

- Nå ni ha väl fått mycket snö i Svärdsjö nu?

- Jaa, dômm sômm ha storâ ägur ha fått bra nog.

* En svärdsjöbo hade i det halkiga väglaget råkat stjälpa sin skrinna, som var tungt lastad, och gör förgäves försök att få upp den igen.

Just då kommer en fru förbi och säger:

- Har han kört omkull?

Bonden står förargad och river sig i huvudet samt svarar:

-Jaa, innt anâ ja kann si så.

* En svärdsjöbonde hade stått både länge och väl med sina smågrisar på torget i Falun men kommersen var skral.

Spekulanter fattades nog ej men de funno alla möjliga fel på nassarna:

'Trynet är ej bra, rumpan har ej rätta knorren o.s.v.'

Till sist förlorar bonden tålamodet:

-Ja sîr ingâ rå änn ja få fâ hit mä sugga sô ni få akkåderâ mäna hu ni vill ha dômm skapâ.

* Svärdsjösmiden A. höll på att anbringa nytt gångjärn på en ginglig och vind dörr, men hur han vänder och vrider måste det bli osymetriskt på något håll och den oförståndigt kinkande beställaren anmärker:

- Jag tål inte att se någonting som är snett', och får då till svar:

-Jaa, dä jö innt ja hållô, ållråhållst ômm dä ä nônn sômm ä sne i munn.

13.

Forts. svärdsjöhistorier.

* En svärdsjökarl och en sundbornskar, som alltid varit osams, möttes på vägen.

- Hannt fan täji dä änn?

- Nä, ômm ânn innt skä tä nu då.

* En bodakar, och en svärdsjöbonde träffades på hästmarknaden i Rättvik.

Svärdsjöbon var sällskaplig och språksam av sig och frågade:

- Vär ä du hemmâ nônnstanns då?

- Jag bor en mil ovanför Rättviks kyrka, sa bodakarl.

- Kôrrs, ha du släji dä ner så hökkt ôpp, du?

* En svärdsjökarl hade stjälp omkull sitt kollass på sjön för att rufsa om rågan och få den att se fyllig och pösande ut innan han körde upp på kolbryggan.

En herre kom gående förbi och frågade kolköraren:

- Hur har du kunnat stjälp här?

- Jaa, hä va jörâ nog, svârâ sväsjökârn.

* Spikfar från Toftbyn reste till Stockholm. Där tog han in på ett mindre hotell. En morgon gick han ut för att festa och det blev så grundligt, att han blev borta till sena kvällen. Att hitta till logiet var stört omöjligt, han tyckte att alla hus sågo likadana ut.

Medan han noga granskade en portgång fick han se, att en herre på andra sidan gatan gav akt på den villrådige lantmannen.

Spikfar gick fram till honom och frågade:

-Höddu gôssô, innt vart du vârrs vâ ja kâmm ut nônnstanns i môrôs?

* På landsvägen genom Svärdsjö har en gammal illa faren Ford stoppat, och föraren är ivrigt sysselsatt med att hitta felet.

En av ortens innebyggare kommer vägen fram, stannar intresserad och slår sig i språk.

Undersökningen måste så småningom utsträckas till de mera svåråtkomliga ställena, varför bilisten till sist placerar sin välfödda lekamen raklång under vagnen. Svärdsjökarlen säger:

- Dehe Fårdann skull vâ änndâ myttjy bättô, ômm dômm barô vo e litâ smulu högô, sô enn kunn stâ rak unndô dômm, nä enn skä dit å mikkstrâ mä nå.

* Jan från Svärdsjö upptäckte när han kommer ut från kontoret, där han uppburit kollikviden, att han fått för mycket betalt och håller vad med sina kamrater att han ej skall få återlämna överskottet, varpå han åter går in och säger:

- Hänn ha räknâ âlles fel.

Bokhållaren barskt:

-Vet hut, jag har räknat pengar innan jag såg dig, ut med dej genast.

Jan skyndar ut men vänder sig om just som han stänger dörren och förkunnar:

- Jaa, ä ni nöjld, sô nog ä ja dä.

* Grenars Erk i Toftbyn är bjuden på en skiva, där välfägnaden består av brännvin med tilltugg.

Efter några dragnaglar blir stämningen uppåt, och aptiten allt bättre.

Erk ska just sätta en 'smeka' med kalvstek och gurka till munnen, då han upptäcker att en stor spindel tagit plats på gurkskivan.

Han gör en sekunds paus, sneglar på spindeln, höjer sen smörgåsen till mun och säger:

-Huk dä nu, ômm du skä mä.

(Vet inte om följande två historier kan ha med min farfar att göra, men kan ev. stämma in tidsmässigt. Lär också ha funnits 'Törnar' i St. Skedvi)

* Törn var soldat, och smått om penningar som det var fingo soldaterna ofta sin lön in natura.

En dag fick Törn ett magert fårlår och utbrister:

- Kônnstutt år i år, nä bânngtsekârans får, ha bogâr å ingâ lår.

* Kronofogden och länsman var ute och åkte efter landsvägen och såg att dom skulle möta soldaten Törn.

Länsman som kände Törn sade åt kronofogden att han skulle säga någonting 'så ska du få höra en karl som är kvick'.

-Hur står det till i helvetet idag? frågade kronofogden för att förbluffa Törn.

- Dä sjudôr å kôkôr mä âllôm flit å vänntô bå fuggdô å länsmänn dit.

(Ovanstående finnes i en variant där en präst och en länsman är inblandade, men ej Törn).

E gammâl sväsjôhisstoriâ
 ômm vâ enn sväsjôkâr tykkt ômm kâmmunalstämmon fôr i tîn.
 Dä hä skä ha vuri mä i Falu- Kurirn i febr. 1921.

- Fôr i vâla sô fekk vi âllâ kârâr gâ på kâmmunalstämman â sâgâ hu vi villâ haô, â jâlp tå â bestämmâ i sokknas anjelâgônhetô.
 Männ nu på dänn hä sisst tîn sô ha dômm änndrâ ômm kâmmunalförârninga, sô nu få vi välji ômmbud, fullmäktigô dômm källârô, sômm skä sâgâ â bestämmâ hu 'skåpô skä stå' i sokkna.
 Helô trätti styttja ârô, dukktigâ kârâr âllihop.
 Kvinnfôltja, dômm ha ingän mä dômm nu.
 Två år senn, â i fjol, sô hadd dômm e mä, männ ho vart sjuk, â senn villânnt o dît nå mer, â innt nå ânâ kvinnfôlk hällô.

Ättô sômm vi tykkt dä skull vâ gâli role â få hör på, â si de de kârann sômm vi jett sokknas 'ôdô ât', sô stegâ vi sta tä sokkônstugo nä fullmäktigâ hadd sitt fôsstâ môtô på dä hä ârô.
 'Fullmäktigann' va tä stäss âllihopâ, utâfô två styttja, männ dômm få vi fôll si enn an gång ômm vi kâmmô dît.
 Utövô 'fullmäktigann' sô varô nârâ anndrâ kârâr dänn â, männ dômm sâtt âllihop bakômm 'fullmäktigann'.
 Ja fâsstâ mä sâsjillt ve tre kârâr sômm hörd på sô nogâ helô tîn, â skrev ne nå på papper.
 Ja funndrâ vâ dômm hadd fla hänn â jö ilamä 'fullmäktigann', männ sô tâlâ grannôn ômm fô mä att dä va tâkkâ dä sômm skrev i tiningann â tâlâ ômm vâ 'fullmäktigann'sâ â vâ dômm beslutâ ômm, sô fôltji skull få vetâ.
 Dä tykkt ja va rikktitt brâ påhittâ, fô då få enn ju vetâ vâ dômm bestämmôr utan tä behöv â gâ â hörâô själv, fô innträsserâ ä vi nog âllihop âv dä kâmmunala fasst att vi innt få vâ mä â bestämmâ självâ nå längô.
 'Fullmäktigann' sâtt innt i bännkann vârrôn ättô âlldôr ällô 'partiställning', utan ättô vâ ja kunn fôstâ, litô hu sômm hällst.
 Dä va barô 'bonndeföbunndârann' sômm ha slâjji sâ tähopâ i enn bännk fô sâ självâ.
 Lannsfiskaln 'dammâ' klubba i bolô â læst opp 'kunnjörälsôn' ômm dä sômm dômm hadd tä beslutâ ômm idâ.
 Ômm besluta, sô ha fôll de he tiningas skrivârô tâlâ ômm, sô innt ja behövô.
 Helô tîn sô va fôhannlingann präglâ âv rikkti 'fridsamhet'. Dä va innt nônn sômm va grälsjuk. Dä va rätt mângâ sômm steg opp â sa nârâ ol, männ enn del âv dômm sa barô att dômm tykkt sâ vâ oduglenn tä vâ mä i ett 'utskött', sômm skull re ut de frâgur sômm senn skull kâmm fôr dômm.
 Dômm tykkt sâ vâ fô ungâ, fasst ja tykkt mä si att dômm hadd grââ hâr. Ja va då gla att sâ mângâ sa nå ol, sô ja fekk hör målförô på dômm â lär mä tjänn ijänn dômm.
 Vârâ 'fullmäktigâ' ha nog innt nônn 'avunndsvärd' lôtt, lângâ vägar ha di flâsstâ tä kâmm tä sammanträddôna, â tä fatt rätt beslut sô âllâ i sokkna ä nöjjdâ mä dômm, dä ä nog gâli svârt, dä.

